

1er SEMESTRE
2016

Situació
Catalunya

El món continuarà creixent, però a un ritme baix, i vulnerable a **nombrosos riscos**

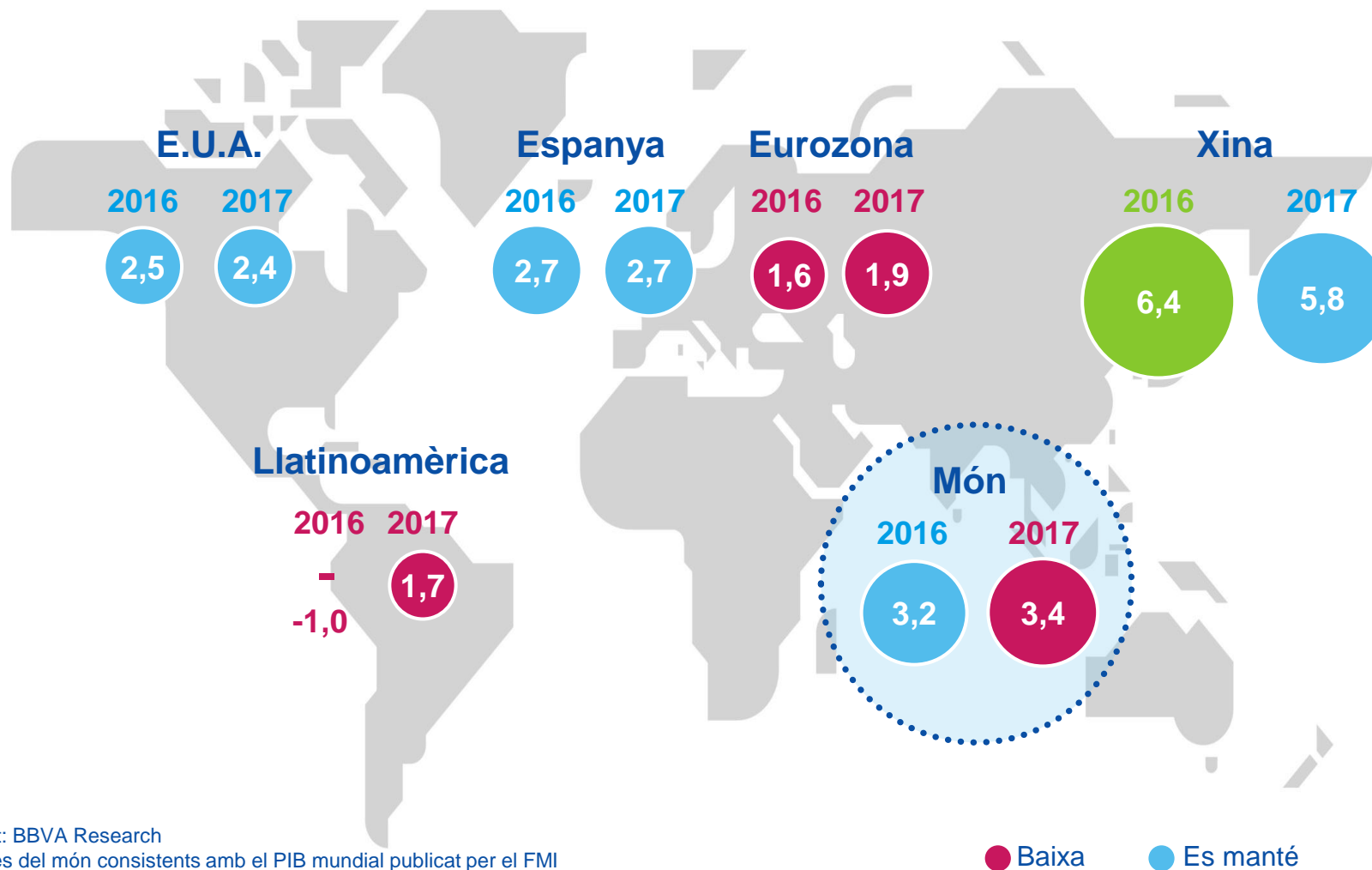
L'economia catalana creixerà un **2,9% al 2016** i un **2,7% al 2017**, amb biaixos asimètrics, i es crearan **215 mil llocs de treball fins al final del bienni**

Els riscos interns i externs per Catalunya són elevats. **Això fa més necessari continuar impulsant les reformes**

Global

Creixement baix, fràgil i més vulnerable als riscos

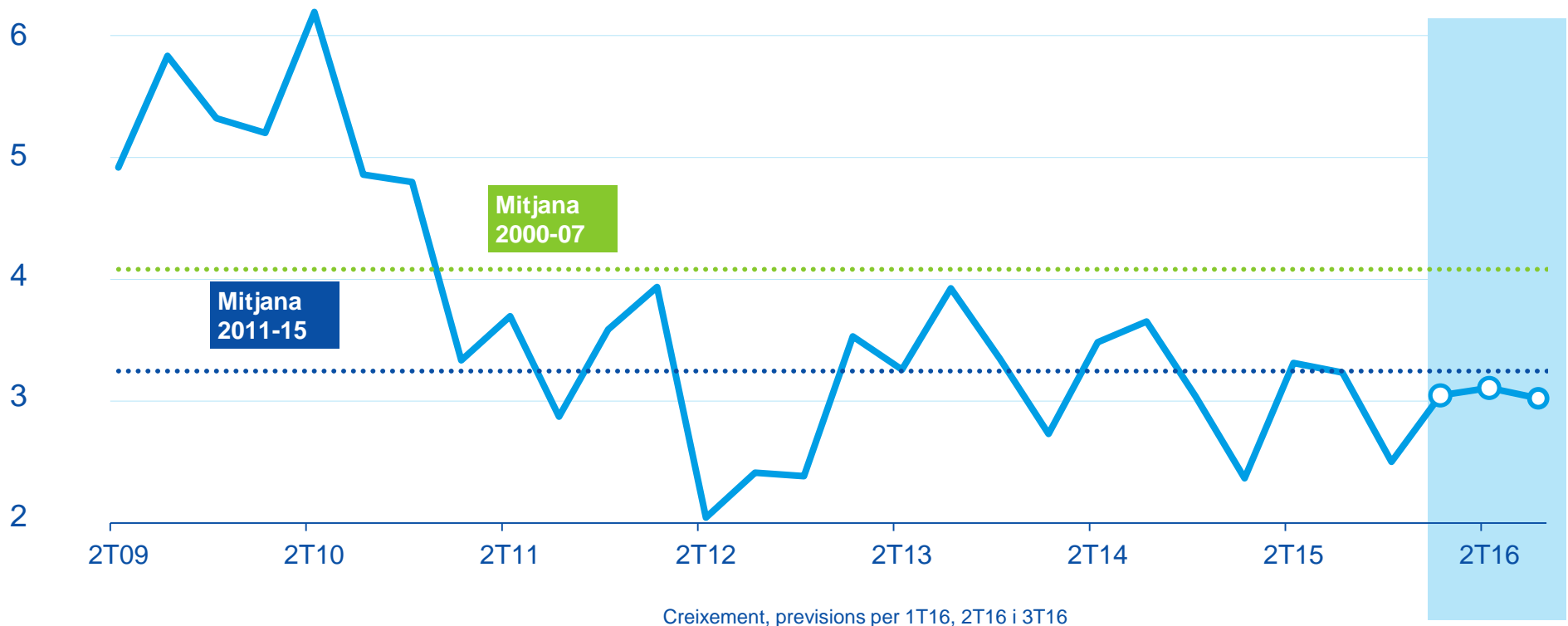

Font: BBVA Research
 Xifres del món consistents amb el PIB mundial publicat per el FMI
 Previsions realitzades al mes de maig del 2016

El creixement encara és baix

Creixement econòmic global

Previsions basades en BBVA-GAIN (% , taxa anualitzada)

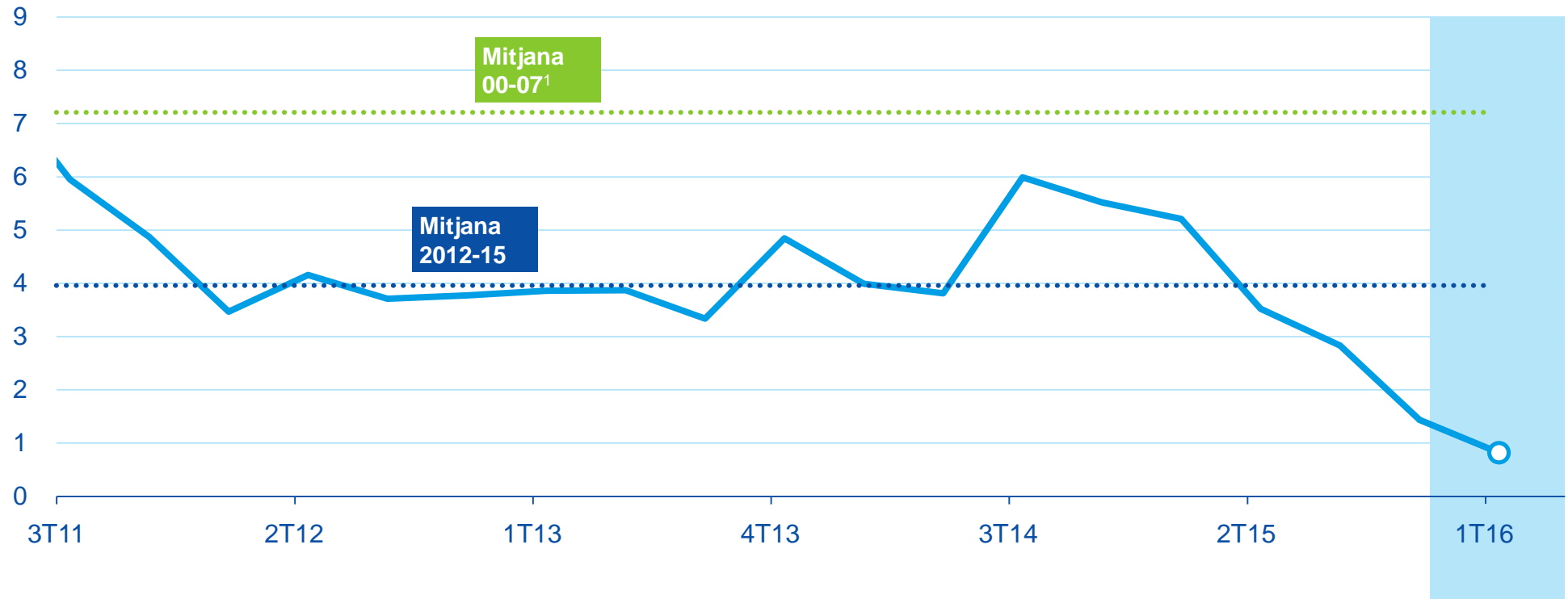

Alertes

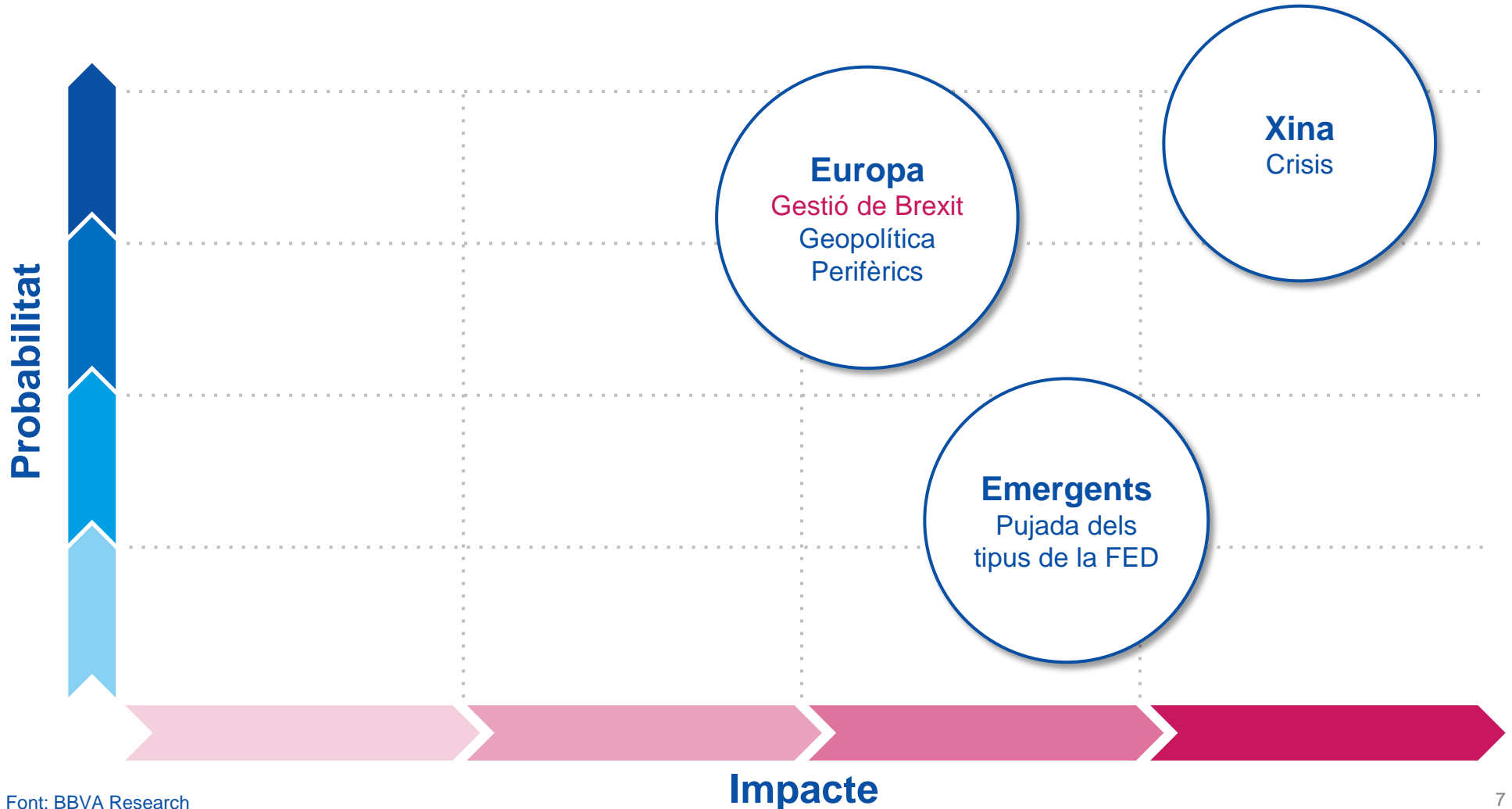
El comerç mundial envia senyals de cautela

Creixement del comerç mundial

Exportacions de béns, % a/a - Indicador BBVA

Quins són els riscos sobre l'escenari global?

Referèndum al Regne Unit: efectes a la UE? La clau és el contagi polític, però s'espera una gestió ordenada

Efectes econòmics

Llarg termini: impacte limitat, principalment a través de menor comerç, però també per la pèrdua de la influència “pro-mercat” britànica. Impacte diferencial entre els països de la UE. Per al sistema financer, possible efecte positiu en detriment de la “City”

Curt termini: més incertesa per un possible contagi, però no afecta als fonamentals de suport i no hauria de ser un esdeveniment pertorbador

Efectes polítics

Risc de més “moviments”: demandes de sortides a altres països de la UE, especialment a Europa de l'Est i als països Nòrdics

En el curt termini, els països centrals podrien reaccionar amb plans de major integració en temes menys controvertits (fronteres exteriors, immigració, seguretat), **però assenyalant el camí cap a una Europa més integrada**. El Consell Europeu ha de tenir un paper rellevant

Des de 2018 i cap endavant (després de les eleccions a França i Alemanya en la tardor de 2017) **el projecte d'integració d'Europa podria ser relançat cap a una UE de diferents velocitats (Eurozona vs. resta)**

Brexit: riscos de curt i llarg termini

Resultats del referèndum

- **Resultats:** 51,9% favorables a la sortida de la UE
- El *Brexit* no és una decisió econòmica: és **bàsicament una qüestió política i emocional**
- **El resultat obre ara un període de dos anys de negociació amb la UE**
- **No hi ha un consens clar sobre el nou estatus de Regne Unit a Europa**

Costos a llarg termini

- **Per Regne Unit.** No només econòmics: PIB (-1%/-9%, depenent del nou estatus), ocupació, IED, City, etc. A més, polítics (e.g., nou govern)
- **Per la UE.** Risc de més moviments centrífugs (socials i polítics), sobretot a països no UEM. *Brexit* canvia l'equilibri intern de la UE

Impactes de curt termini

- **Limitat: depreciació de la GBP, alguna volatilitat financera i “flight to quality”**
- **Reacció dels bancs centrals:** s'havien preparat plans de contingència per al *Brexit*
- **Contagi a la resta d'Europa i l'economia global:** un *shock* negatiu contingut (-0,3 pp a la UEM) si el procés polític es gestiona bé

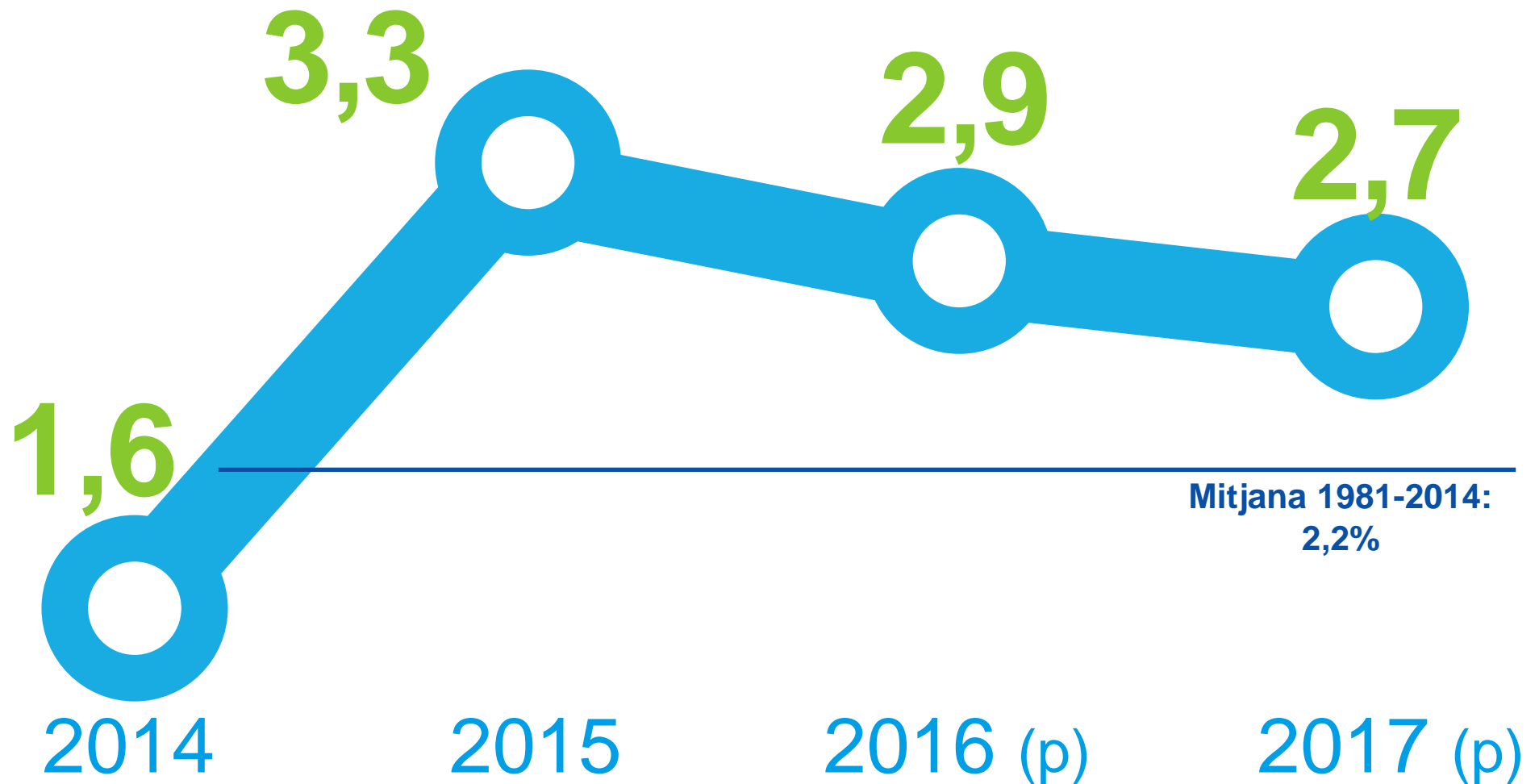
2016

Catalunya

Quart any de creixement del PIB de Catalunya

El creixement superarà la mitjana històrica

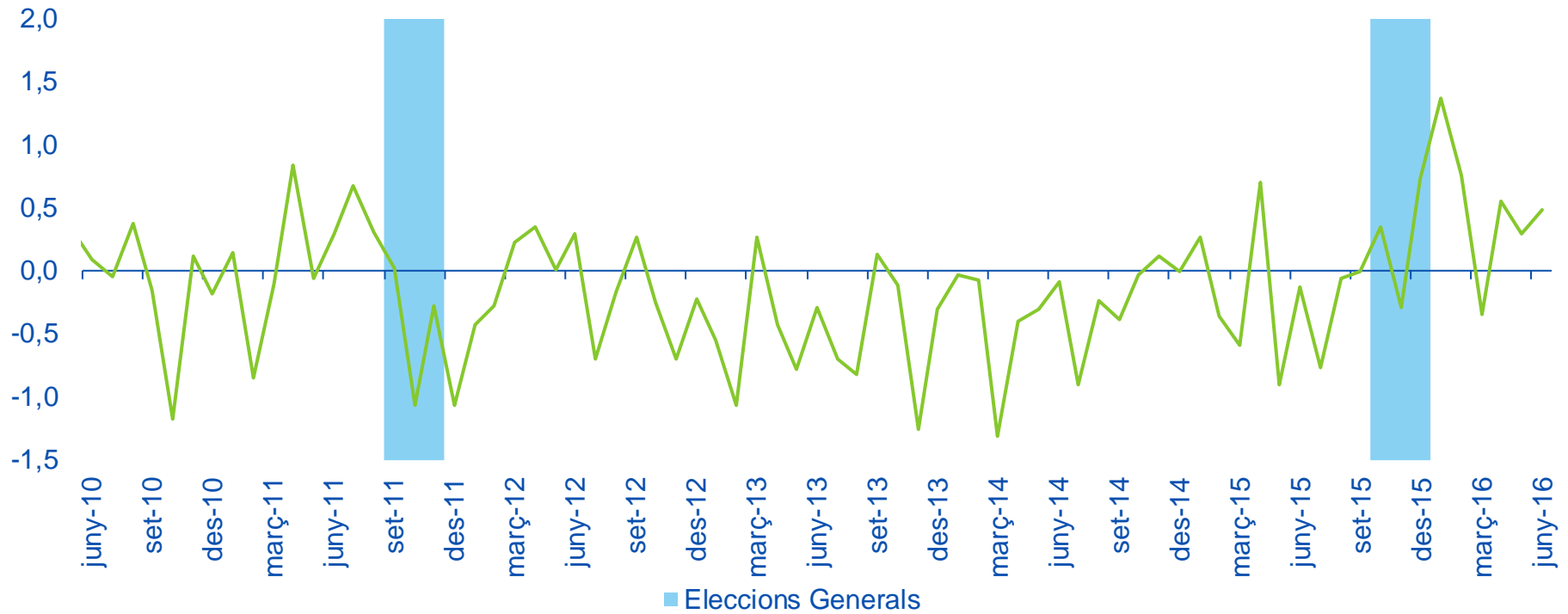

Política econòmica i creixement

La incertesa es manté elevada

Espanya: Índex d'Incertesa Política Econòmica

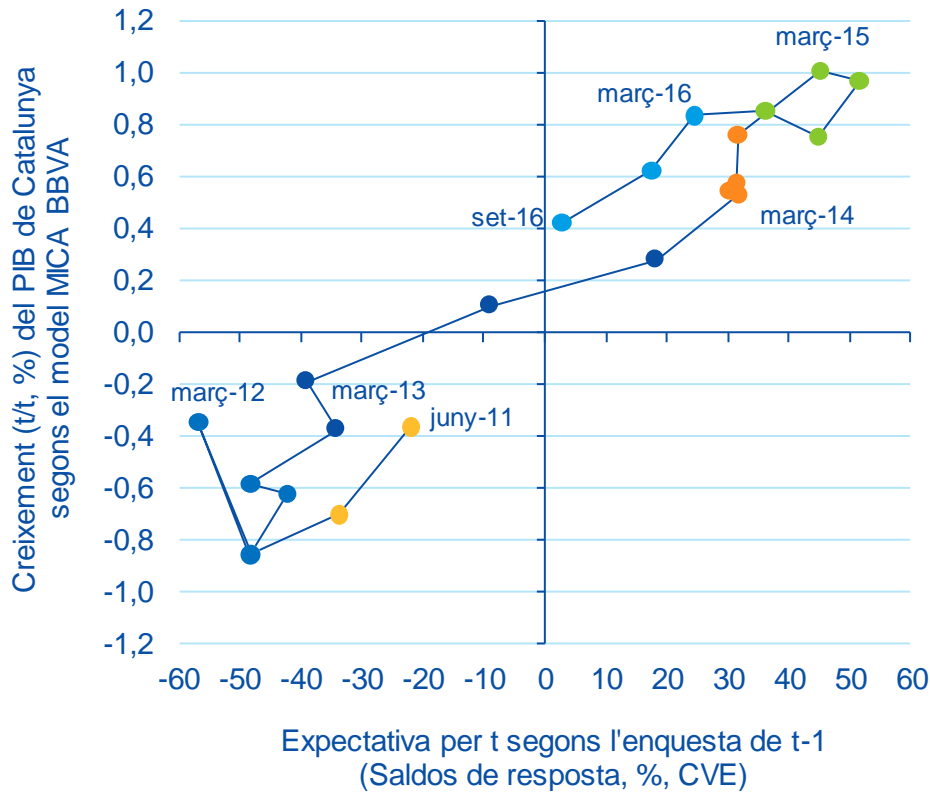
(component idiosincràtic en desviacions típiques)

Política econòmica i creixement

La incertesa es manté elevada

Enquesta d'Activitat Econòmica BBVA a Catalunya i creixement del PIB

L'Enquesta BBVA d'Activitat Econòmica assenyalava una desacceleració en el primer semestre, més pessimista que les dades observades...

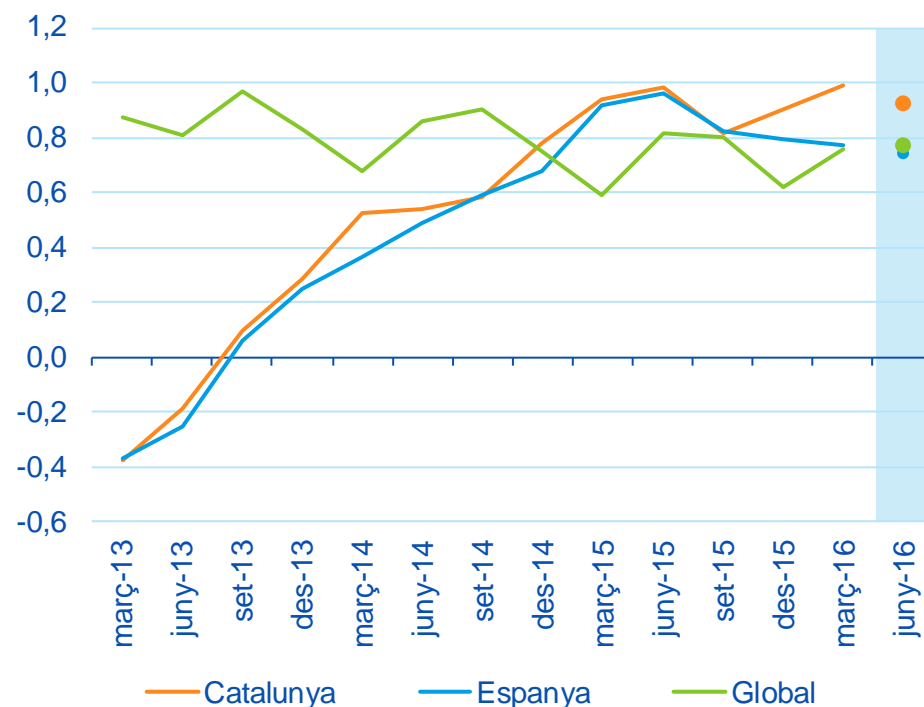
... que podria continuar en el tercer trimestre (Requadre 1)

Creixement

... però la recuperació continua

Creixement trimestral del PIB: Global (BBVA-GAIN), Espanya i Catalunya (MICA-BBVA)

(%, t/t)

El creixement de Catalunya es manté elevat, recolzat en la demanda interna i el turisme. El fort dinamisme en 1T i 2T16 podria esbiaixar a l'alça la previsió de PIB de Catalunya per 2016.

Les exportacions de béns, positives però menys dinàmiques

Font: BBVA Research, INE i FMI

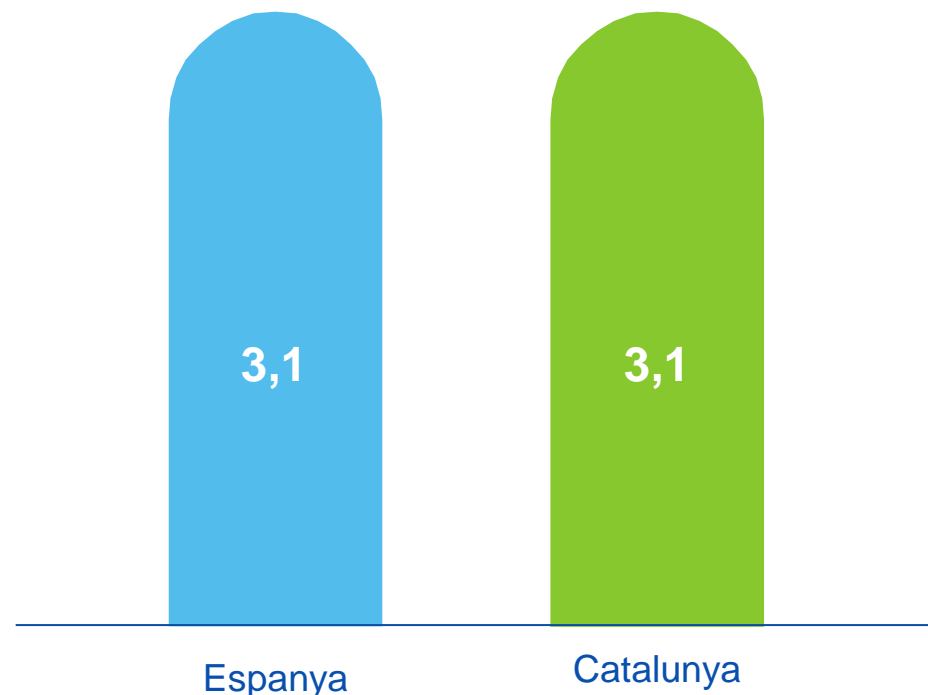
* El creixement global i de Catalunya en els trimestres del 2015 és l'estimat pels models de BBVA Research

Què explica la recuperació?

Demanda interna: consum

Consum privat l'any 2015 (% a/a)

Indicador Sintètic de Consum Regional ISCR-BBVA
(Requadre 2)

El creixement s'explica per:

- Augment de la renda disponible (més ocupació)
- Baixos tipus d'interès
- Absència de pressions inflacionistes

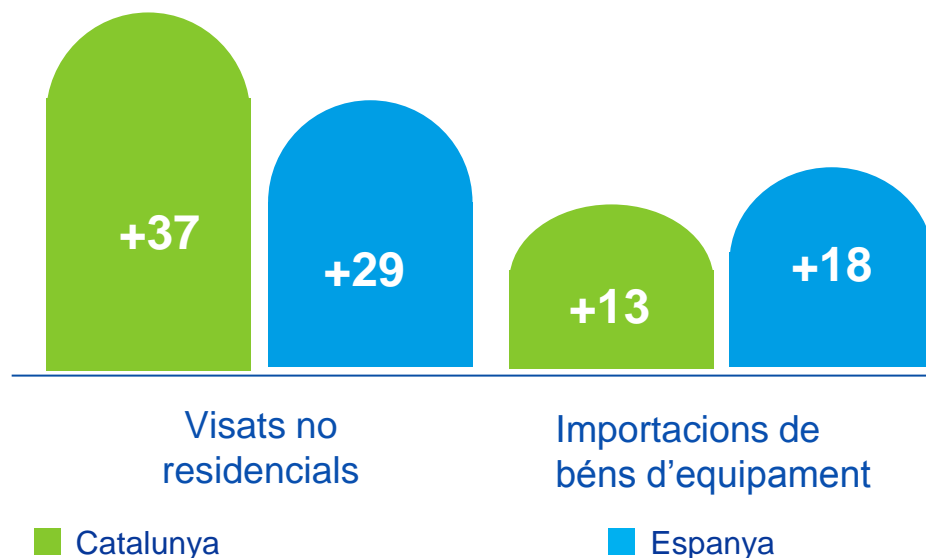
El major dinamisme del consum privat justifica la més ràpida recuperació de la demanda interna,... i també es veu potenciat per un major consum públic

Què explica la recuperació?

Demanda interna: inversió

Indicadors d'inversió: 2015

Visats de construcció no residencial i importacions de béns de equipament (a/a, %)

El creixement s'explica per:

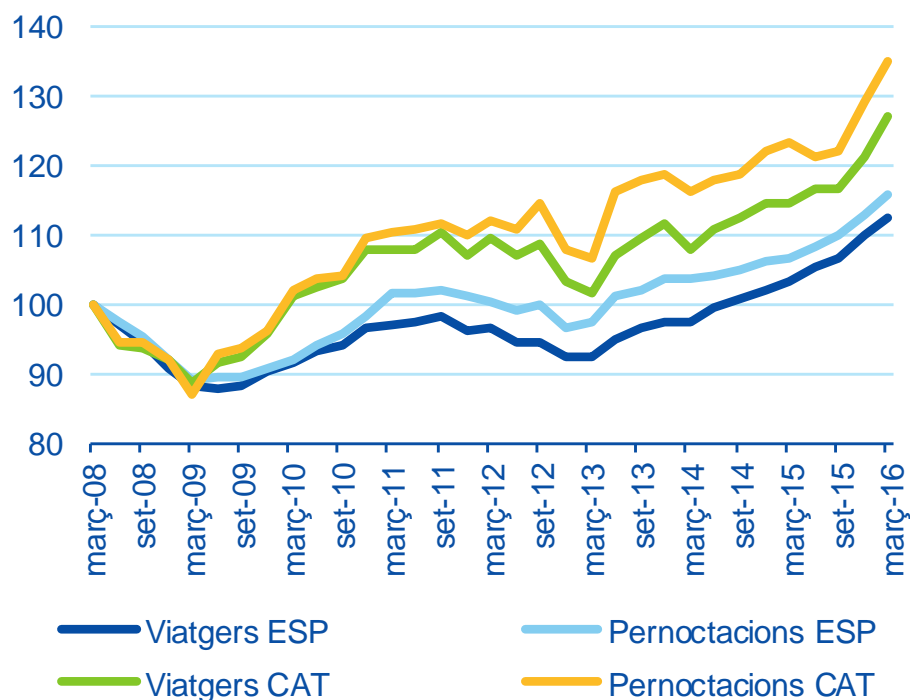
- Dinamisme del comerç i el turisme
- Baixos tipus d'interès

Mercat immobiliari més dinàmic, però el sector industrial limita més el creixement de la inversió en béns d'equipament

Què explica la recuperació? Sector exterior: turisme

Catalunya i Espanya: viatgers i pernoctacions a hotels

(1T08 = 100, CVEC)

El turisme exterior en anys anteriors, i el nacional des del 2015, permeten que l'activitat en el sector es situï clarament per sobre dels nivells pre-crisi

Tipus de canvi, demanda domèstica favorable a la resta d'Espanya i a Europa, preu del petroli i geopolítica segueixen afavorint al sector en l'horitzó de previsió

Vents de cua

Continuaran recolzant el creixement

Preus del
petroli en nivells
històricament
baixos

Política
monetària
expansiva

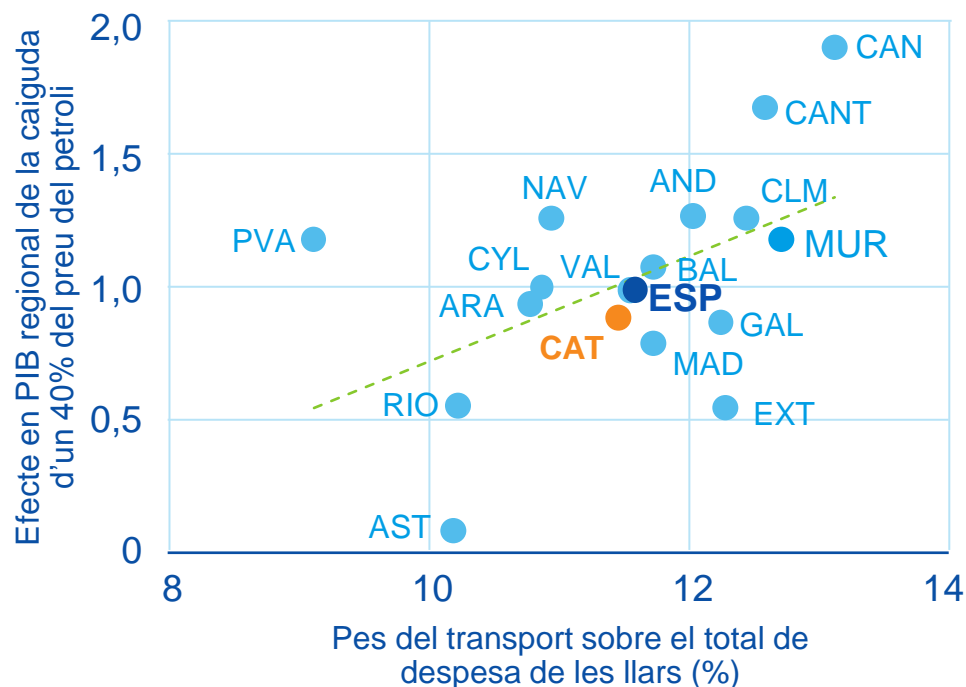
Moderada
acceleració del
creixement de la
UEM

Política fiscal
neutral

Vents de cua Preu del cru

Impacte de la reducció del preu del cru en el PIB

(pp de les taxes de creixement anual)

La caiguda dels preus de l'energia té un **impacte positiu per l'economia catalana**, que és importadora de cru

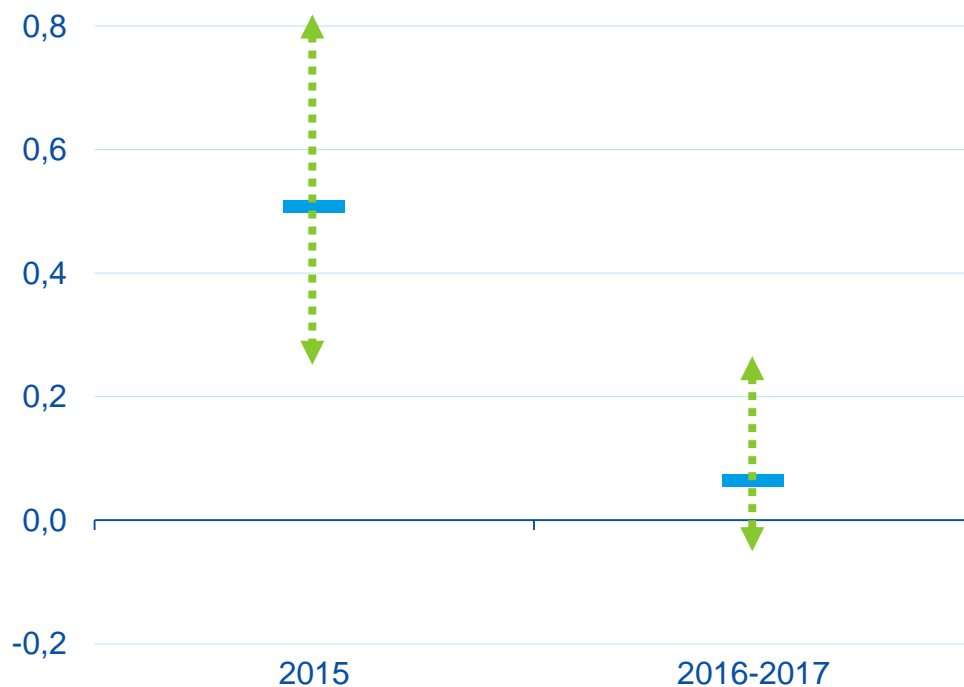
El petroli podria suposar gairebé **un punt percentual addicional de creixement per Catalunya**

Però el seu efecte es debilita

Política monetària

Impacte de les mesures no convencionals per l'economia espanyola¹

(pp de creixement anual)

1: Mesures de política monetària aprovades des de mitjans de 2014.
 Les fletxes indiquen els intervals de confiança a partir dels percentils 16 i 84
 Font: BBVA Research

Las mesures de flexibilització no convencionals han aconseguit **reduir els diferencials en el preu del crèdit...**

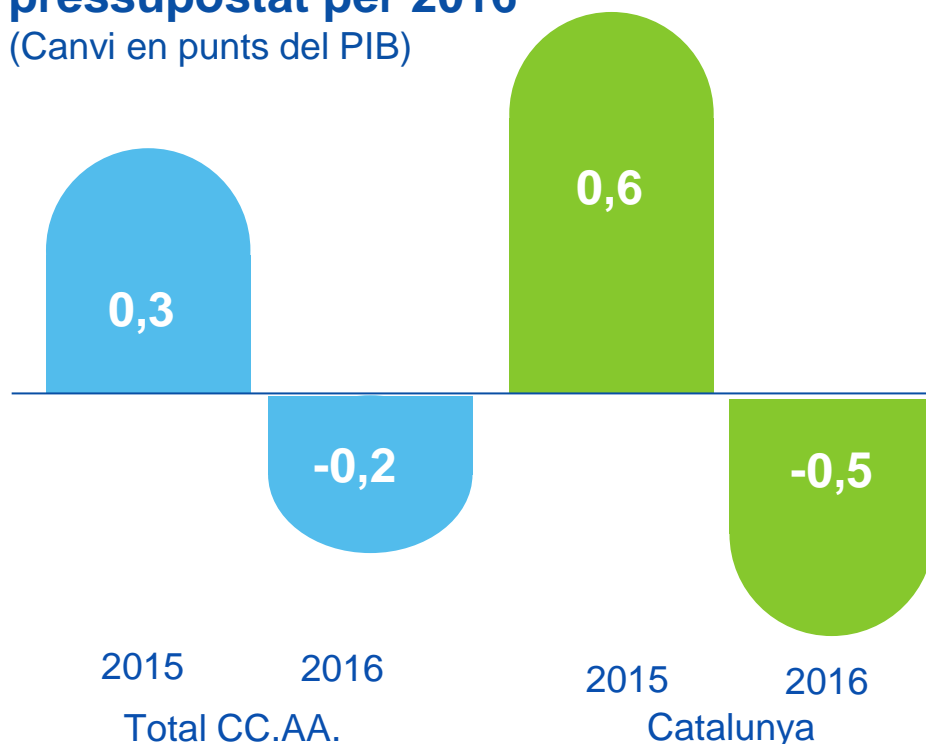
...i allargar el període esperat de **baixos tipus d'interès**

Però el risc de crèdit i la barrera del tipus d'interès zero apunten a que **part de l'impacte hauria quedat enrere**

Però el seu efecte es debilita

Política fiscal

Despesa primària de la Generalitat.
Canvi observat l'any 2015 i
pressupostat per 2016
 (Canvi en punts del PIB)

Catalunya va incomplir l'objectiu de dèficit de 2015 (-0,7% del PIB regional) per dos punts del PIB. **L'impuls fiscal de la Generalitat fou superior a l'observat en el conjunt de les CC.AA.**

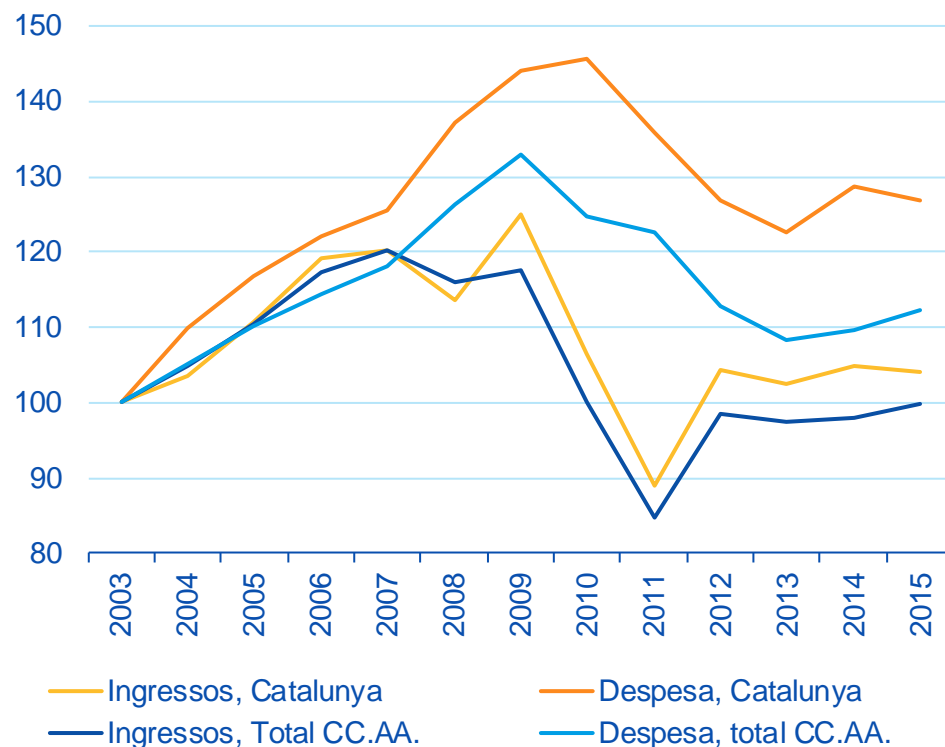
La pròrroga pressupostària i les mesures de control impliquen que **l'impuls fiscal es reverteix l'any 2016**. Però sense mesures addicionals l'objectiu de dèficit encara quedarà lluny

Però el seu efecte es debilita

Política fiscal

Ingressos i despesa no financera de les CC.AA.

(Euros constants per càpita, 2003 = 100)

El desequilibri financer de les CC.AA. s'haurà de corregir ajustant despesa, un cop els ingressos han retornat a la situació del període pre-crisi

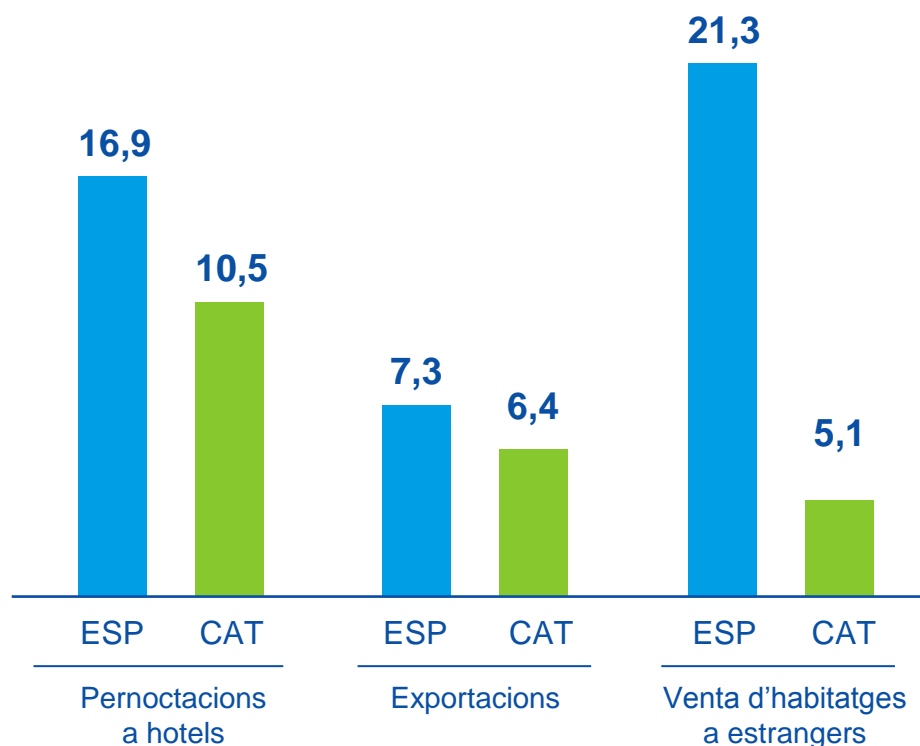
A Catalunya, la necessitat de correcció és més evident (Requadre 3)

Risc

Procés de sortida del Regne Unit de la UE

Exposició de Catalunya al mercat britànic

(% del total, 2015)

Catalunya es troba en una posició favorable (en termes relatius) en termes d'exposició. Però cal recordar que el britànic és el segon mercat d'origen del turisme exterior

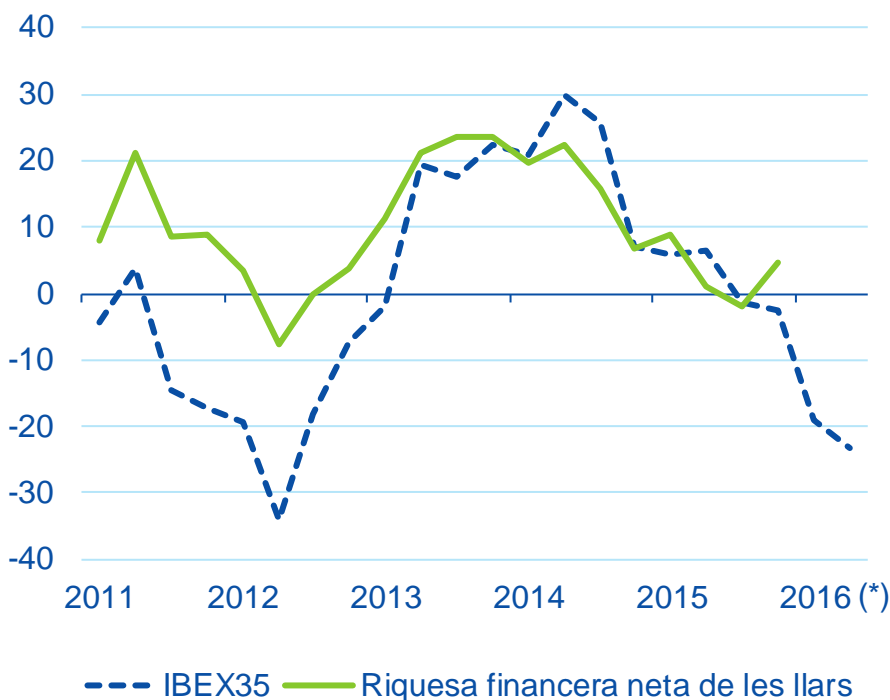
La sortida del Regne Unit de la UE no serà immediata, però l'efecte sobre la cotització de la libra sí que ho ha sigut. Juntament, amb un entorn de major incertesa, **podria reduir la demanda britànica de béns i el turisme**

Risc

Impacte de la menor riquesa financera

Ibex 35 i riquesa financera neta de les llars espanyoles

(Mitjanes trimestrals, % a/a)

La millora de la riquesa financera neta va ser clau per explicar les primeres etapes de la **recuperació del consum i la inversió**

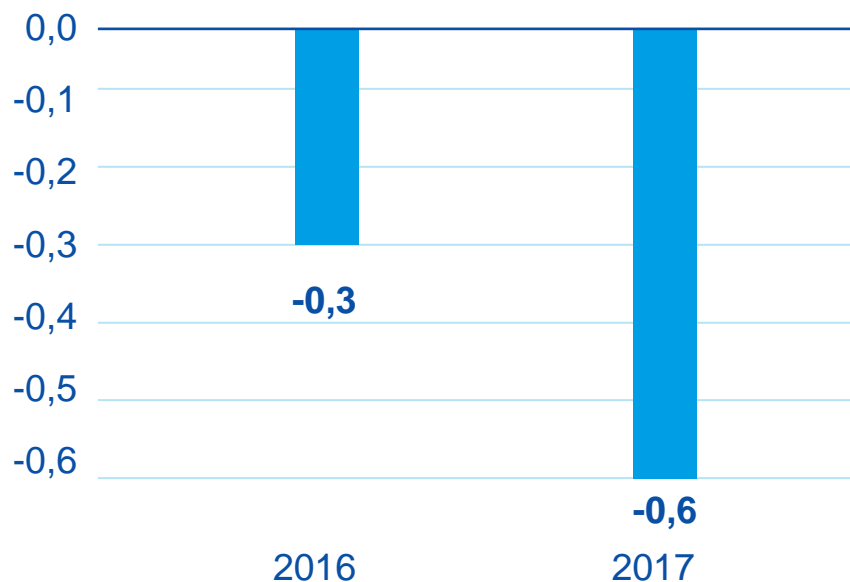
Una caiguda trimestral de la riquesa financera neta del 10% provocaria un descens acumulat del **consum del 0,5%** en els següents 4 trimestres

Risc

Incertesa sobre la política econòmica

Resposta del PIB d'Espanya al *shock* d'incertesa de política econòmica observat entre gener i abril de 2016

(Desviació respecte de les taxes de creixement en l'escenari base)

L'augment de la incertesa del mes de gener **podria restar al creixement d'Espanya entre 0,3 aquest any i 0,6pp en el proper**

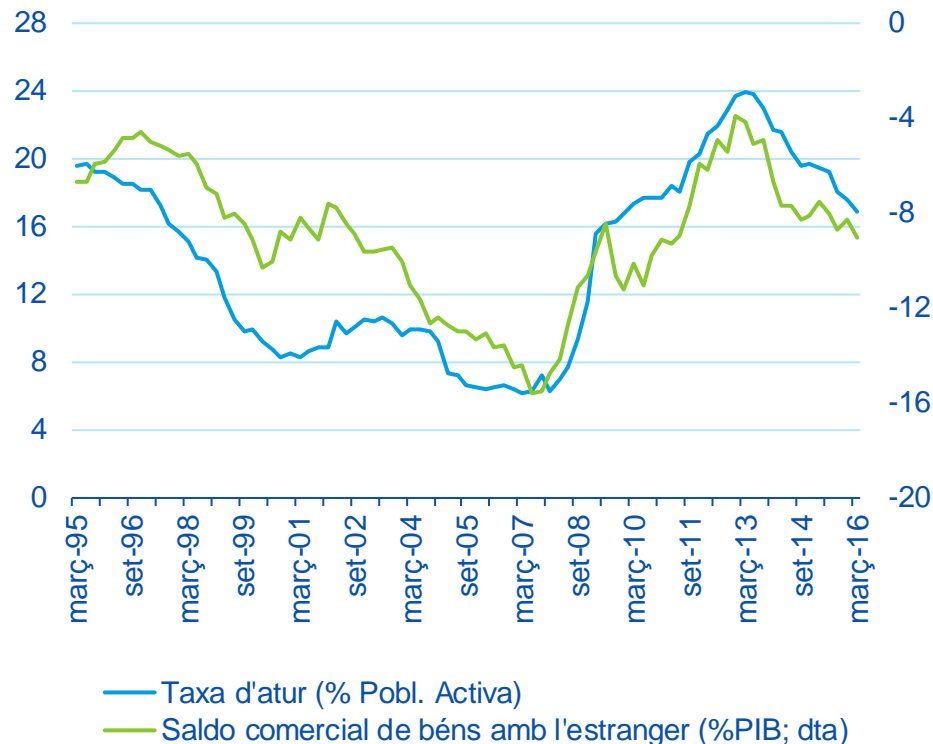
Si es manté en els propers sis mesos, els efectes sobre el PIB podrien arribar a **0,5pp l'any 2016 i 1,3pp al 2017**

Risc

vincular la millora de l'atur a desequilibris externs

Catalunya: taxa d'atur i dèficit comercial

(Dades CVEC)

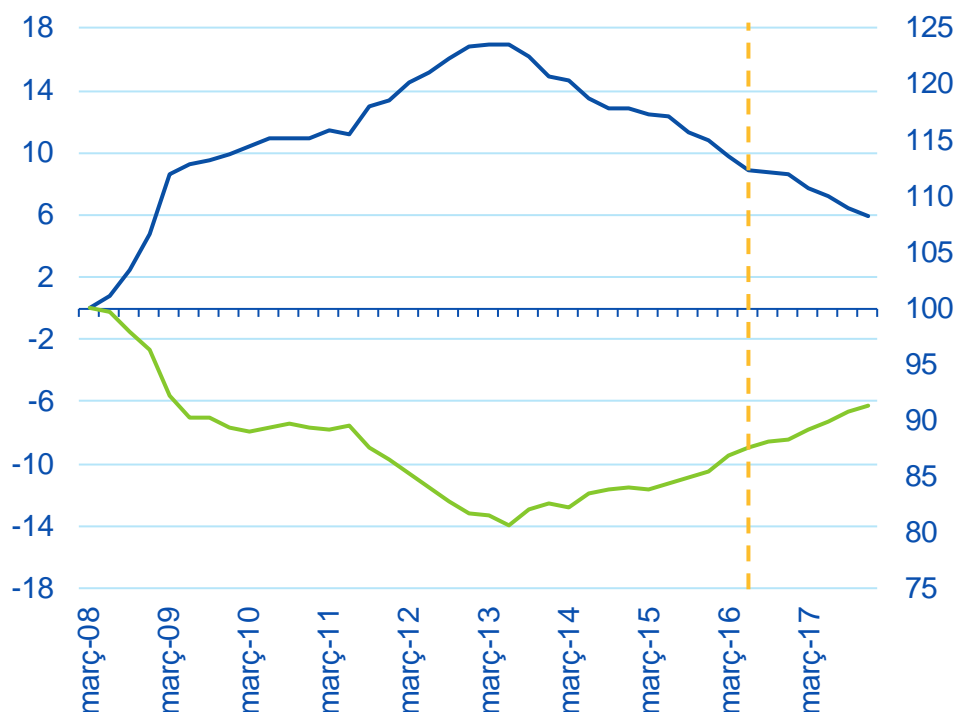
En el passat, la millora del mercat de treball ha implicat un empitjorament del saldo comercial

En una situació d'elevat endeutament, les reformes estructurals són clau per evitar la incórrer novament en un desequilibri extern

En resum

Escenari 2016-2017

Catalunya: Ocupats i taxa d'atur

— Var. Taxa d'atur des de 1T08 (p.p.) — Ocupats (1T08=100)

Es crearan 215 mil llocs de treball en el bienni, però el nivell d'ocupació a finals de 2017 serà encara un 8,6% inferior al de principis de 2008 ...

... mentre que la taxa d'atur podrà apropar-se al 12,8%, encara quasi 6 punts per sobre de la assolida a 1T08

Transformació Bancària i Digital

Transformació digital de l'economia catalana

Catalunya necessita tancar la **bretxa cíclica**, ...

... però sobre tot l'**estructural** que manté en termes d'**ocupació i productivitat** amb les economies més avançades

I ho ha de fer immersa en el que ja es denomina la **tercera/ quarta? revolució industrial**: la **transformació digital** de la indústria i els serveis

Arribàrem tard a les dues revolucions industrials anteriors, i s'ha d'evitar que això torni a succeir amb la tercera

Les cinc fonts de creixement de l'era digital

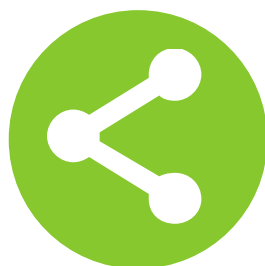
El creixement generat per la **innovació i la transformació digital** té cinc fonts:*

Nous **mercats**

La introducció
de nous **béns i serveis**

Nous mètodes
de **producció i distribució**

Canvis en els
factors productius

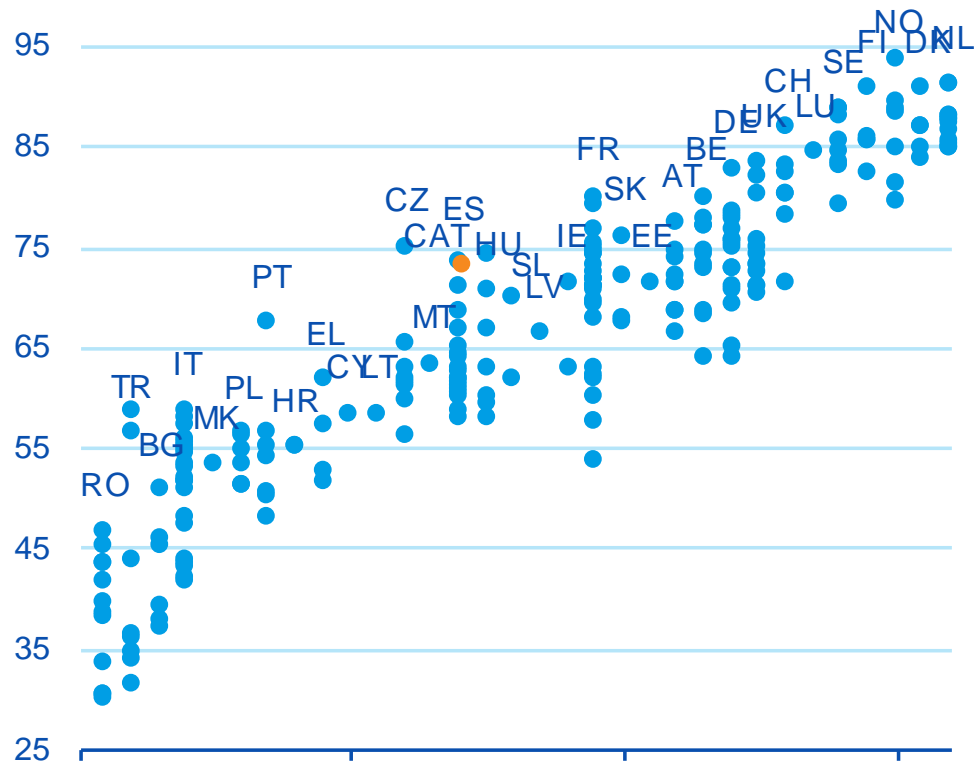

Canvis en la
organització i gestió de les
empreses

(*) Vegeu Messeguer (2015): "El crecimiento económico en la era de la economía digital en un contexto Schumpeteriano". Observatorio Economía Digital. [BBVA Research Economía Digital](#)

Mesurant la transformació digital

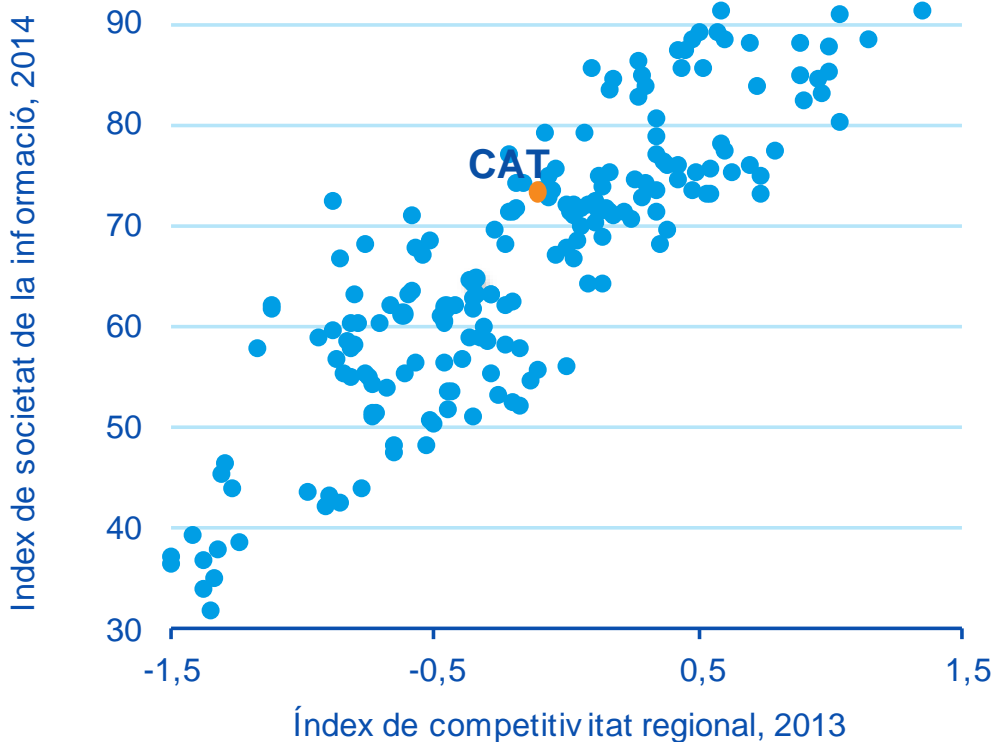
Índex de societat de la informació a Europa

Catalunya es troba en una situació més favorable que altres economies pel que fa a la transformació digital

Mesurant la transformació digital

Índex de societat de la informació i competitivitat regional a Europa

Catalunya es troba en una situació més favorable que altres economies pel que fa a la transformació digital

Però les millores de capital humà i institucionals són claus per continuar avançant cap a la posició de les regions líder

Implicacions

Les empreses, treballadors i els països s'enfronten a una **nova revolució econòmica**, amb riscos però també amb enormes oportunitats

Encara que és **difícil mesurar els efectes** directes i indirectes d'aquesta transformació digital, les conseqüències són **disruptives**

Stick to the basics: els governs han d'apostar per **polítiques horitzontals** i les millors pràctiques amb les que augmentar el **capital humà**, la **qualitat de les institucions i regulacions**, i les **infraestructures tecnològiques**

Tancar la bretxa de **productivitat i ocupació** amb els països més avançats exigeix que Catalunya **no es despenyi de la revolució digital en curs**

A hand holding a tablet computer against a blurred city skyline background. The image is dominated by blue tones, with a white diagonal line separating the top-left header area from the rest of the page. The word 'Conclusions' is written in a large, bold, blue font in the bottom right corner.

Conclusions

El món continuarà creixent, però a un ritme baix, i vulnerable a **nombrosos riscos**

L'economia catalana creixerà un **2,9% al 2016** i un **2,7% al 2017**, i es crearan **215 mil llocs de treball** fins al final del bienni.

Els riscos interns i externs per Catalunya són elevats. **Això fa més necessari continuar impulsant les reformes**

2016

Situació
Catalunya